

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 47Ek/1466/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119437441
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Zuzana Dinková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119437441.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica vo veci výkonu exekúcie v prospech oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, proti povinnej: V. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/X, X., o vymożenie pohľadávky vo výške XX eur s príslušenstvom, rozhodujúc o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 47Ek/1466/2019 zo dňa 9. júna 2020, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 47Ek/1466/2019 zo dňa 9. júna 2020 **z a m i e t a**.

Oprávnený **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania o zamietnutí sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 47Ek/1466/2019 zo dňa 9. júna 2020.

o d ô v o d n e n i e :

Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 20.11.2019 domáhal od povinnej vymożenia pohľadávky vo výške 33 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku vydaného dňa 27.09.2016 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre arbitráž zriadeným záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž pod sp. zn. SRSAspA 00834/16.

Vyšší súdny úradník uznesením sp. zn. 47Ek/1466/2019 zo dňa 09.06.2020 zamietol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v zmysle § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení od 1.4.2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) a oprávnenému nepriznal náhradu trov exekučného konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 53 ods. 1, § 53 ods. 3 písm. f), § 53 ods. 4, § 45 ods. 2 písm. d) § 35 ods. 1, § 199a ods. 1, § 199b, § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, na ust. § 70, § 73 ods. 3, 5 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“), na ust. § 52 ods. 1-2, § 53 ods. 1, 2, 4 písm. r), 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinný v čase uzavretia zmluvy a vecne tým, že exekučný titul je materiálne nevykonateľný z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok odvíjajúci sa od neplatného uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 73 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní posúdil platnosť rozhodcovskej zmluvy uzavretej dňa 05.09.2013 podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31. decembra 2014. Ak rozhodcovská zmluva bola v čase svojho uzavretia neplatná, zostáva neplatná aj za účinnosti nových predpisov a jej neplatnosť sa nekonvaliduje a v takom prípade ani nemôže dôjsť k zmene jej obsahu podľa § 73 ods. 5 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní tak, že založí právomoc nového rozhodcovského súdu oprávneného rozhodovať spotrebiteľské spory. Po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie vrátane jeho príloh zistil, že nároky priznané v rozhodcovskom rozsudku

vychádzajú zo zmluvy o úvere zo dňa 05.09.2013 uzatvorenej medzi oprávneným - dodávateľom a povinnou - spotrebiteľom, keďže nejde o zmluvu na účely podnikania ani na účely výkonu povolania, zamestnania, ako i rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania toho istého dňa (05.09.2013) hoci na osobitnej listine, pričom ich preskúmaním dospel k záveru, že rozhodcovská doložka uvedená v článku II. rozhodcovskej zmluvy v znení „Všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory zo zmlúv súvisiacich s uvedenou úverovou zmluvou alebo zo zmluvných vzťahov zabezpečujúcich uvedenú úverovú zmluvu, ako sú napríklad ručiteľské vyhlásenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, dohoda o zmluvnej pokute, záložná zmluva, na hnutelné a nehnuteľné veci, dohoda o vyplnení zmeniek, zmenka, dohoda o uznaní dlhu, zmluva o zabezpečovacom postúpení pohľadávky, a spory, ktoré vzniknú z uplatnenia práv z týchto vzťahov, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu“, nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa, pretože rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ individuálne nevyjednal. Formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo povinené ako spotrebiteľovi odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, ale aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor rozhodol, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, takýto spôsob uzatvárania rozhodcovskej zmluvy nebol prejavom slobodnej vôle spotrebiteľa dohodnúť sa na spotrebiteľskom riešení prípadných sporov. Oprávnený rozhodcovskú zmluvu vopred pripravil na predtlačenej formulári a túto už len hotovú predložil spotrebiteľovi ku zmluve na podpis, pričom povinná nemala reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Skutočnosť, že obidve zmluvy boli uzatvorené v ten istý deň rovnako preukazuje fakt, že oprávnený už na začiatku zmluvného vzťahu využil postavenie spotrebiteľa, ktorý sa v čase uzavretia zmluvy v porovnaní s dodávateľom, nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky vopred pripravených dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah, respektíve poznať ich zmysel. Priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní rozhodnúť spory vyplývajúce z danej zmluvy. To, že nejde o dvojstranne vyjednanú podmienku vyplýva aj zo samotnej konštrukcie rozhodcovskej zmluvy. Povinná jej obsah reálne nemohla ovplyvniť, dopĺňali sa len osobné údaje o povinné ako meno a priezvisko povinné, jej dátum narodenia a rodné číslo a trvalý pobyt povinné. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Ak má byť rozhodcovská zmluva právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu priložených príloh k návrhu na vykonanie exekúcie nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinnú a nechal jej priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve exekučný súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Aj v tejto súvislosti súd uvádza, že takýto spôsob uzatvárania rozhodcovskej zmluvy nebol prejavom slobodnej vôle spotrebiteľa dohodnúť sa na spotrebiteľskom riešení prípadných sporov ale jeho prvotným záujmom bolo uzatvorenie zmluvy o úvere. Povaha zmluvy o úvere aj rozhodcovskej zmluvy je teda adhézna, čo znamená, že spotrebiteľ ju mohol buď prijať ako celok alebo ju odmietnuť. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Rozhodcovská zmluva nebola napriek jej formulácii skutočne alternatívnou, po podaní návrhu na začatie konania veriteľom na rozhodcovský súd už povinná nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania na všeobecný súd v mieste svojho bydliska, ale sa musela podrobiť rozhodcovskému konaniu. Tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy, pretože takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť

právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, nie je spôsobilým exekučným titulom a preto súd vyhodnotil rozhodcovský rozsudok ako nulitný právny akt a ako neúčinný exekučný titul. Chýbajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodnutie na podklade predmetnej rozhodcovskej zmluvy má za následok vadu materiálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. Ohľadom právomoci exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu odkázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 105/2011 zo dňa 10. októbra 2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011zo dňa 18. septembra 2012.

Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote dňa 29.06.2020 sťažnosť, ktorou žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať oprávnenému náhradu trov sťažnostného konania. Sťažnosť odôvodnil predovšetkým tým, že exekučný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie exekučného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Oprávnený napádal nesprávnosť posúdenia rozhodcovskej zmluvy ako neplatného právneho úkonu, podľa neho bola rozhodcovská zmluva uzavretá platne v zmysle platných právnych predpisov. Oprávnený rozhodcovskú zmluvu považoval za uzavretú individuálne vo forme osobitnej samostatnej zmluvy s poukazom na to, že jej uzavretie a následné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní nebolo podmienkou uzavretia samotnej zmluvy o úvere, keďže sa nachádzala na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej zmluvy o úvere, pričom rozhodcovská zmluva umožňuje alternatívne riešenie sporov tým, že strana sporu podávajúca žalobu rozhodne, kde žalobu podá. Podľa oprávneného povinný svojím podpisom na rozhodcovskej zmluve vyhlásil, že s jej uzatvorením súhlasí, a že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy a svojím podpisom ako prejavom vôle súhlasil s jej uzavretím. Odkazoval na rozsudky Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016, Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoE/297/2017 zo dňa 24.08.2017, Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6C/176/2014-75 a rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Er/1464/2015 zo dňa 13.11.2017 ako aj na rozsudok Vrchného súdu v Olomouci sp. zn. 12 Cmo 13/2010 zo dňa 2. marca 2011, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 2675/2007 zo dňa 30. októbra 2009, rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 19Co 481/2010 zo dňa 1. marca 2011, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 zo dňa 29. júna 2010, uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4895/2010 zo dňa 28. apríla 2010 a uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 1590/2008 zo dňa 30. marca 2009.

Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii a intervencii sa nepoužijú.

Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

Po preskúmaní veci sa súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka. Súď dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba považovať za správne a námietky voči nemu zo strany oprávneného uvedené v sťažnosti tak logicky za nedôvodné. V danom prípade vyšší súdny úradník v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, ktorý zároveň aj dostatočným spôsobom právne odôvodnil. Takýto postup súdu má oporu v právnych predpisoch a bol odôvodnený do tej miery, ktorá postačuje na záver o ústavnej konformite

napadnutého uznesenia. Súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka a v podrobnostiach naň odkazuje. Napriek zneniu ustanovenia zákona citovaného v bode 5 odôvodnenia tohto rozhodnutia, s poukazom na nesúhlas a argumentáciu oprávneného prezentovaný v sťažnosti a k zvýrazneniu správnosti napádaného rozhodnutia, sa súd nad rámec zákona (§ 202 ods. 2 Exekučného poriadku) vyporiadaval s najdôležitejšími dôvodmi uvádzanými v sťažnosti.

Súd súhlasí so záverom prezentovaným v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka uvedená v rozhodcovskej zmluve predstavuje neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Keďže rozhodcovská zmluva bola uzatvorená ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného od 1.1.2015, vyšší súdny úradník pri svojom rozhodovaní správne posudzoval platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31. decembra 2014. Zmluvná podmienka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej na návrh dodávateľa vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom a tým aj podkladom pre vykonávanie exekúcie. Individuálnosť vyjednaní nie je závislou od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných, ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy, predkladanej mu dodávateľom. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. januára 2013, rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, pričom slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Predpokladom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je teda stav, ak zmluvné podmienky v rozhodcovskej zmluve boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súd v napádanom rozhodnutí správne predmetnú rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu formulárovú nachádzajúcu sa na vopred pripravenej samostatnej listine a podpísanú oboma zmluvnými stranami. Je nesporné, že predmetnú zmluvu podpísal povinný spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň ako viacero spolu súvisiacich dokumentov, pričom uvedenie rozhodcovskej zmluvy na samostatný papier malo za účel obchádzanie zákonnej úpravy ochrany spotrebiteľa a nie individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Napriek tomu, že rozhodcovská doložka je uvedená na samostatnom tlačive ako rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter, a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi dojednaná individuálne spočívalo na strane dodávateľa, pričom oprávnený súd nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie opaku, súd preto v napádanom rozhodnutí správne posúdil, že rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nebolo podľa rozhodcovskej zmluvy podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, nakoľko uvedené nie je dostatočným dôkazom, že tomu tak aj reálne bolo.

Ústavný súd SR v rozhodnutí IV.ÚS 55/2011 z 24.02.2011 zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

Oprávnený nemohol uspieť s obhajobou ním zvoleného postupu založenou na nevýhradnosti rozhodcovskej doložky. Predmetná rozhodcovská zmluva obsahuje síce tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku tak ako uviedol oprávnený, teda dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcovi, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie rozhodcovský súd a možnosť

voľby dlžníka - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Súčasťou konštantnej a relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) je i záver, podľa ktorého možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predpokladajúca prvotnú voľbu prejednávania a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tom prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať). Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej rozhodcovskej zmluve. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Po tomto výbere už povinná nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom.

Logickým dôsledkom vyššie uvedených dôvodov bola predmetná rozhodcovská zmluva správne posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nemal rozhodcovský súd vôbec právomoc rozhodovať danú vec, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitý právny akt.

Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo 146/2011 uzavrel, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie za exekučný titul označil rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Čo sa týka odkazu oprávneného na rozhodnutia okresných a krajských súdov, k tomuto súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiaden právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný ani akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným v inej veci a toľž nie rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu. Žiaden právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania), dokonca ani povinnosť byť viazaný stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych noriem. Navyše sa nejedná o konštantnú judikatúru predkladanú oprávneným.

Obdobné závery exekučného súdu v iných veciach boli posudzované aj Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý uznesením IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20.06.2018 sťažnosti sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnené. Čo sa týka odkazu oprávneného na rozhodnutia českých súdov, k tomuto súd odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/129/2017 z 31. októbra 2017, ktorý vyslovil, že rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu nespádajú. Sudca dodáva, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo.

Na záver sudca poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery sudca rozhodol tak ako vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 47Ek/1466/2019 zo dňa 09.06.2020 ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 199e druhá veta Exekučného poriadku do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 57 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku doručením poverenia na vykonanie exekúcie exekútorovi sa začína exekúcia.

O trovách sťažnostného konania rozhodol súd tak, že oprávnený na ich náhradu nemá nárok z dôvodu, že oprávnený nebol v sťažnostnom konaní úspešný a navyše Exekučný poriadok v zmysle citovaných zákonných ustanovení nepriznáva možnosť do vydania poverenia priznať oprávnenému nárok na viac ako dva úkony právnej služby a to za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia a podanie návrhu na súd. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o podanej sťažnosti sa skončilo zamietnutím sťažnosti oprávneného, oprávnený nebol v tejto časti konania úspešný. V konaní úspešnej povinnej v tejto časti konania žiadne trovy nevznikli, pretože sa o konaní ani nedozvedela a nemusela vynaložiť žiadne trovy na svoju obranu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (